

Keskühistu Erametsareng ja tulevikuplaanid

Priit Põllumäe

Vooremaa Metsaühistu 10 „Kuidas minna
metsaühistuga edasi“?

02.06.2022 Jõgevamaal

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Tagasivaade

- 1999 asutatakse SA Erametsakeskus
- 2008 a ühistute puidumüügi elavdamise projekt
- **2009 a asutati Keskühistu Eramets**

- Guido Ploompuu: *„Veidi varem oli Erametsakeskus algatanud majandusliku koostöö projekti metsaühistute vahel, sinna astus kümnekond ühistut. Nende baasil me hakkasimegi tegutsema. Vaikselt hakkas ka keskühistu idee tekkima ja koondasime just neid ühistuid, kes seal seltskonnas olid. Nii see asi hakkas ja minu meelest on suhteliselt tänuväärne asi see Keskühistu,“*

Keskühistu Eramets oli ja on ka praegu üsna ainulaadne ühendus, mis erineb oluliselt Põhjamaades levinud ühistute süsteemist

Jaanus Aun: „Nimelt, kui Soomes ja Rootsis kuuluvad suures piirkonnas tegutsevate ühistute liikmeskonda metsaomanikud otse, siis Eestis saab metsaomanik olla keskse turustusorganisatsiooni liige üksnes kohaliku metsaühistu kaudu. **Tõenäoliselt on selline ülesehitus ühistu tegevuse algfaasis ainuvõimalik.**“

Liikmeskonna areng

- Arved Viirlaiu Põhja-Eesti Metsaühistu 2009
- Viru-Lemmu Metsaselts MTÜ 2009
- Võrumaa Metsaomanike Liit MTÜ 2009
- Iisaku Metsaühistu MTÜ 2009
- Minu Mets MTÜ 2009
- Sakala Metsaühistu TÜ 2009
- Põlva Metsaomanike Selts MTÜ 2009
- Eesti Erametsaliit MTÜ 2009
- Saarde Erametsaühing MTÜ 2009
- Kullamaa-Loodna Metsaühistu MTÜ 2009
- Halinga Metsaomanike Selts MTÜ 2010
- Pärnumaa Metsaomanike Selts 2010
- Valgamaa Erametsaühing 2011
- Läänemaa Metsaühistu MTÜ 2012
- Vooremaa Metsaühistu 2014

Teenused

- Sertifitseerimine (FSC CW ja PEFC metsamajandamise grupisertifikaat)
- Puidumüügi korraldamine ja arvestus (ühtne raamatupidamine)
- Taimede ühishange ja logistika korraldamine
- Turundus- ja kommunikatsioonitegevused
- Huvide kaitse (Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda)
- Metsaühistu®

Ühistegevusest tekkiv kasu tuleb säästu kujul

- Ühine puidu müük ja puidumüügi arvestuse ning raamatupidamise korraldamine tähendab säästu (madalamaid kulusid):

2017-2022 keskmine metsaühistute raietööde korraldamise tasu on olnud 1,5 €/tm

Raamatupidamine ja puidumüügi arvestus, tarkvara (lank.ee) ja korraldus (EVR, hinnainfo) on Keskühistus ning otseseid kulusid metsaühistutel ei ole.

- Suurem sääst (mõnikord „peidetud“ kujul) tähendab tegelikult rohkem tulu erametsaomanikule ja vahendeid ühistule

Erametsanduse toetamine

- Keskühistu koostöö ühistutega taimede hankimisel
- Dividendid
- Vahendite ühine hankimine

2021 – 28 000 €*

2020 – 36 800 €

2019 – 42 700 €

2018 – 45 700 €

2017 – 40 000 €

Arengu grant on järjepidevus ja sihikindlus

- Alates 2013/14. aastast on Keskühistu rohkem panustanud turundus- ja kommunikatsioonitegevustele st arendanud võimalust liikmetel kasutada keskselt ühesugust tugiteenust (disain, Facebook, koduleht, reklaamid, otsekommunikatsioon liikmetega jmt).
- Metsaühistu® tuli 2016 (et jääda).
- 2010-2021 ühistute maastik üsna muutlik, aga Keskühistu ja Metsaühistu® võrgustiku liikmeskond on olnud stabiilse ja kogu Eesti keskmisega võrreldes suurema kasvuga.

Laiem taustsüsteem mis on arengut mõjutanud ning mõjutegurid edasisteks arendustegevusteks

- Maareform ja muutused omandi struktuuris
- Riiklik metsa-, maaelu- ja looduskaitsepoliitika
- EL Rohelepe ja sellest tulenevad erinevad algatused
- C-19, Vene-Ukraina olukord ja eelnimetatute mõjutegurid

Arengut takistavad või pärssivad tegurid

- Metsaühistute kui tegutsemisvormi ärakasutamine ehk sotsiaalse kapitali vargus
- Ühistu suurus - liikmete arvu kriitiline piir?
- Puuduvad (head) välised võimalused finantseerida arendustegevusi
- Ühistegevust on keeruline mõista (tootja-tarbija ühtsuse printsiip jm)

priit.pollumae@metsauhistu.ee

www.metsauhistu.ee

